

Scheve toren

Matteüs 7:24-25

Ken je de scheve toren van Leeuwarden?

Ongeveer 40 meter hoog. Met een prachtig uitzicht over de oude stad.

De toren zou oorspronkelijk drie keer zo hoog worden.

Maar al tijdens de bouw bleek de toren te verzakken ... en van de ambities om een toren van 120 meter hoog te bouwen is nooit meer iets terecht gekomen.

Dit is het verhaal van de scheve toren van Leeuwarden: de Oldehove.

*

Toen in 1435 de dorpjes Oldehove, Nijenhove en Hoek werden samengevoegd en de stad Leeuwarden ontstond .... kwam er al gauw de vraag naar een groter Godshuis.

Een basiliek, gewijd aan St. Vitus, kwam zo tot stand.

Maar de Leeuwarders wilden meer.

Ze wilden net zo'n hoge toren bij hun kerk als de Groningers (in de jaren 1469-1482) hadden gekregen met hun Martinitoren.

Er werd dus actie ondernomen en uit heel Friesland stroomde het geld binnen.

Op 28 mei 1529 was het eindelijk zover.

Het stedelijk bestuur van Leeuwarden en de kerkvoogden van Oldehove droegen aan meester Jacob van Aken de bouw van een nieuwe kerk met toren op.

Als beloning kreeg de bouwmeester acht stuivers per dag, een vrije woning en gedurende zes jaar - de tijd waarop de bouw werd geschat - een 'eerlyk nieuw kleed'.

De bouw begon.

De fundering werd gelegd.

Maar bouwmeester Van Aken was van huis uit een vrij stevige, rotsachtige bouwgrond gewend.

Het bouwen op de Friese klei was voor hem een nieuw experiment.

Om een lang verhaal kort te houden: het experiment liep behoorlijk uit de hand.

Alle maatregelen die Van Aken nam konden niet voorkomen dat de toren - toen hij nog maar 10 meter hoog was - al in noordwestelijke richting begon te verzakken.

Jacob van Aken heeft het einde van de bouwwerkzaamheden niet meer meegemaakt.

Drie jaar na het begin van het werk overleed hij.

De nieuwe bouwmeester Cornelis Frederiks heeft er nog een jaar aan mogen werken.

Daarna werd de bouw stilgelegd en bleven de Leeuwarders tot op de dag van vandaag - zitten met een niet afgebouwde scheve toren, die inmiddels 1 meter 68 uit het lood hangt.

*

Ook in de Bijbel lees ik een verhaal over bouwers.

Jezus vertelt over twee huizenbouwers.

De één bouwt zijn huis op een rots.

De ander bouwt zijn huis op het zand.

Je kunt je voorstellen wat er gebeurt.

Als het water komt ... dan stort het huis op het zand uiteraard volkomen in.

Er is geen redding aan.

Het fundament spoelt weg.
Het huis ... gebouwd op een rots ... blijft staan.

Het is wel duidelijk wat Jezus wil zeggen:
Een huis, een toren, heeft een stevige fundering nodig.
Dat is ook zo met je levenshuis.
Want er is geen mensenleven waarin het nooit eens stormt en plenst, waarin nooit een crisismoment komt.
Dan komt het erop aan dat je levenshuis een hecht, een solide fundament heeft.
Met dat fundament bedoelt Jezus ... God.
God wordt in de Bijbel regelmatig vergeleken met een ... rots.
Daarin hoor ik iets van vastheid en zekerheid.
De trouw van God ... is als een rots.
Het is geen zand dat onder je voeten wegspoelt.
Bouwen op de rots ... dat is bouwen op God, bouwen op zijn beloften.
Laat ze maar komen ... de stormen van het leven.
Mijn levenshuis kan tegen een stootje.
God is mijn rots, het fundament waarop ik heb gebouwd.

*

Tenslotte nog dit.
Weet je waarom het niet lukte om in Leeuwarden een metershoge toren te bouwen?
Eeuwen later is dit mysterie van het scheefzakken van de Oldehove ontrafeld.
De toren blijkt gebouwd te zijn op het talud - zeg maar de schuine kant - van een oude terp.
Een terp is een kunstmatige heuvel die werd opgeworpen ... om bij hoogwater een droge plek te hebben.
Kijk, dat hadden de bouwmeesters van de Oldehove nou over het hoofd gezien..

En wil je weten hoe de scheve toren van Leeuwarden aan zijn naam is gekomen?
Een oud volksverhaal vertelt:
Op het strand van de Middellzee, op de terp die nu Oldehove heet, zat een oud vrouwtje rustig te breien.
Tot haar verbazing kwam op een stukje land een toren aandrijven.
De vrouw vond de toren mooi en riep: "Ho âlde, ho".
De toren legde aan.
En sinds die tijd staat er in Leeuwarden een toren met de naam ... de Oldehove.

Kom zelf maar kijken ... je bent van harte welkom!

ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 2012